

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 04-03-2017

Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 317 dienų

Suvienijęs Lietuvą džiaugsminga žinia

Šių metų kovo 29-ji tikriausiai įeis į Lietuvos istoriją – Vokietijos užsienio reikalų ministerijos Politiniame archyve Berlyne rastas Lietuvos Nepriklausomybės Akto originalas. Turime naują herojų – Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) profesorių Liudą Mažylį.

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius politologas Liudas Mažylis Vokietijos Užsienio reikalų ministerijos archyve radęs Vasario 16-osios Akto originalą, kyla klausimas, kodėl per 27 nepriklausomybės metus niekam nekilso mintis jo ieškoti šiame Vokietijos archyve.

Istorikas Algimantas Kasparavičius teigia, jog Akto paieškoms trūko finansavimo, todėl jo suradimas užtruko.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto originalo suradimas Vokietijos užsienio reikalų ministerijos archyve turėtų tapti impulsu valstybei investuoti į tolesnius šio istorijos laikmečio tyrimus, teigė Prezidentė Dalia Grybauskaitė, pirmadienį susitikusi su Lietuvai vertingus dokumentus radusiu Vytauto Didžiojo universiteto profesoriumi Liudu Mažyliu.

Dainiaus Labučio nuotr.

„Per 27 nepriklausomybės metus Vyriausybė Akto paieškoms beveik neskyrė jokio dėmesio, žinoma, dėmesio gal ir nereikėjo laukti, bet reikėjo bent jau minimalaus finansavimo. Pagarba VDU, kad suprato reikalą, skyrė finansavimą ir pasiuntė profesionalų žmogų į Berlyną. Pasirodo, yra labai paprastas sprendimas, o kitos institucijos to ne-

norėjo arba nesugebėjo padaryti”, – sakė jis.

„Nuo šiol turėtume sakyti ne Vasario 16-osios Aktas, o – nutarimas. Juolab kad jis surašytas labai gražia lietuvių kalba. Žodį ‘aktas’ daugybę metų vartojame tiesiog iš įpročio ir dėl biurokratinės kalbos įtakos”, – pastebėjo A. Kasparavičius.

– 2 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Pokalbis su naujuoju Lietuvos herojumi – 3 psl.

Ž. Pavilionis tiki „Sugrįžtančios Lietuvos“ galimybėmis – 8 psl.

MAŽOJI TAUROS LIETUVA AMERIKOJE

RASA SĖJONAITĖ

Užsukęs į Tauros Zarankaitės-Underienės namus viename jaukiame Detroito priemiestyje, nejučiomis gali susipainioti ir pagalvoti, kad esi visiškai ne amerikiečių šeimoje ir ne amerikietiško stiliaus name. Tai tarsi iš Lietuvos žemėlapiu išplėštas nedidelis žemės lopinėlis, kuriame veši lietuvišką pajūrį primenančios pušys, o vos ne kiekvieną namo vidaus kertelę puošia lietuviškos tautodailės motyvai, nėrinuoti rankdarbiai, Lietuvos dailininkų paveiksliai.

Šaknys veda prie žinomo lietuvių poeto

„Mano tėvelis gimė Leliūnuose (Utenos raj. – red. past.). Anksti tapo našlaitis. Savo mamos neprisimena, nes mano močiutė mirė gimdydama, o mano senelis Anapilin iškeliavo, kai tėčiui buvo vos dešimt metų. Būdamas dar visai vaikas jis perėmė savo tėvo darbą bažnyčioje ir tapo zakristijonu. Ant kojų stotis tėveliui padėjo jo pamotė, brolis Juozas ir septyniolika metų vyresnė sesuo, mūsų meiliai vadinama teta Zosė. Tai Zofija Zarankaitė-Baltakienė, žinomo Lietuvos poeto Algimanto Baltakio mama. Tarp tėvelio ir Algimanto buvo vos kelių metų skirtumas, todėl jie jautėsi ne kaip dėdė ir sūnėnas, o veikiau kaip broliai”, – pradeda pasakojimą apie save, savo šeimą menininkė, pedagogė Taura Zarankaitė-Underienė.

– 6 psl.

Taura Zarankaitė-Underienė.

Suvienijęs Lietuvą džiaugsminga žinia

Šių dienų herojus – prof. Liudas Mažylis

EPE-ELTA nuotr

Atkelta iš 1 psl.

Kiek gi buvo Vasario 16-osios nutarimų originalių kopijų? A. Kasparavičius teigė, kad galėjo būti penkios – trys lietuvių kalba ir po vieną vokiečių bei rusų kalbomis. Istorikas pritaria versijai, kad Rusijos archyvuose galėtų būti trys Vasario 16-osios nutarimo originalai – du įteikė patys lietuviai ir vieną iš Kauno kartu su Prezidentūros ir Užsienio reikalų ministerijos archyvais išsivežė SSRS okupacinės valdžios atstovai 1940 m. rugsėjį.

Kodėl ne anksčiau?

Vokietijos archyvuose yra dirbęs ne vienas istorikas, tačiau jiems Vasario 16-osios Akto surasti nepasisėkė, pasakoja Lietuvos istorijos instituto XX a. istorijos skyriaus vedėjas Česlovas Laurinavičius. O politologas Raimundas Lopata pažymi, kad gauti finansavimą ir vykti į Vokietijos archyvus mokslininkai turėjo progą dar pernai, tačiau idėjos buvo atsisakyta ir imtasi tirti skaitmeninius archyvus.

„Praėjusių metų vasaros pradžioje, kai dar dirbau premjero Algirdo Butkevičiaus vyr. konsultantu ir teko šiek tiek dalyvauti sprendžiant valstybės šimtmečio organizacinius klausimus, kėliau idėją atgaivinti Vasario 16-osios Akto originalo paieškas. Susitikau su Lietuvos istorijos instituto vadovu Rimantu Mikniu, pasikaiciavome, kad dviejų savaitių paieška Berlyno archyvuose galėtų atsieiti per 5 tūkst. eurų. Tačiau vėliau sulaukiau skambučio – paaiškėjo, kad tie archyvai skaitmenizuoti.

Taigi, taip išėjo, kad jie iki šiol skaitmeniniame archyve ieško, o popieriukų nepalietė. Tai buvo galima padaryti prieš metus, o kodėl nebuvo dar anksčiau, sunku pasakyti. Viena iš objektyvių aplinkybių yra ta, kad tie, kurie domėjosi pačiu politiniu procesu, neturėjo poreikio vykti į archyvus, nes to neprireikė, siekiant restauruoti procesą”, – sakė R. Lopata.

Kaip pažymėjo politologas, pirmoji disertacija ta tema buvo ap-

ginta 1972 metais istoriko Abelio Stražo. Tuo metu, pasak R. Lopatos, jis galėjo raustis tik Vokietijos Demokratinės Respublikos (VDR) archyvuose.

„Spėju, kad VDR pusėje nebuvo tų archyvų, kurie yra Berlyne šiuo metu. Visi kiti daugiau susitelkę ties versija, kad Akto originalai buvo Kaune, o jie ir buvo Kaune. Kitaip tariant, ką L. Mažyliui pavyko aptikti, tai – originalų originalą. Būtent nuo jo buvo mašinėle spausdinami tie tekstai, ant kurių buvo dedami parašai. Taigi, originalų vis dar prasminga ieškoti”, – sakė R. Lopata.

Adata šieno kupetoje

Dar 1918 metais Lietuva buvo okupuota kaizerinės Vokietijos, todėl turėjo atrodyti daugiau nei natūralu raustis būtent Vokietijos archyvuose.

Kaip žinome, paskelbus nepriklausomybę, buvo padarytas ne vienas šio Akto nuorašas. Ir jie buvo arba perduoti, arba išsiųsti įvairioms šalims, iš kurių buvo tikimasi ir laukiama Lietuvos valstybės pripažinimo.

Jono Basanavičiaus pirmininkaujama Lietuvos Taryba Nepriklausomybės aktą pasirašė 1918 metų vasario 16 dieną Vilniuje. Iki šiol nebuvo žinoma nė apie vieno Akto originalo buvimo vietą.

Girdėjosi daugybė šnekų, bene populiariausia, kad jį galėjo pradanginti išsiblaškymu, dėmesio sto-

Tūkstančiai žmonių laukė parskrendant Dariaus ir Girėno.

ka ir užmaršumu garsėjęs pats patriarchas Jonas Basanavičius – gal į kurią knygą įdėjo ir pamiršo, gal dar kur...

Prieš keletą metų buvo inirtingai išraustas vieno vienkiemio Suvalkijoje kiemas – esą ten buvo paslėptas originalas, tai ieškota jau apleisto dvaro palėpėje, tai dar kur. Tačiau visos paieškos buvo bevaisės.

„Baltijos provincijų ateitis: Lietuva“

Kaip pasakoja jį atradęs Liudas Mažylis, Nepriklausomybės Akto likimu jis susidomėjo maždaug prieš dvejus metus. Skaitė visus įmanomus rasti, visus prieinamus istorinius šaltinius, susitikinėjo ir diskutavo su daugybe Lietuvos ir užsienio istorikais bei archyvų specialistais.

Profesorius L. Mažylis, gavęs VDU finansavimą, į Berlyną išvyko praėjusią savaitę. Vokietijos užsienio reikalų ministerijos politiniame archyve jis ėmė vartyti čia saugomą dokumentų bylų grupę, pavadintą „Baltijos provincijų ateitis: Lietuva”. Ir čia, peržiūrint vokiečių preciziškai suskaitmenintų dokumentų rinkinyje, verčiant lapą po lapo – staiga jis aptiko tai, ko ir atvyko. Kelių centimetrų storio byloje išvydo 1918 metų Vasario 16-osios Akto rankraštį. Tiesa, tai buvo skaitmeninis dokumentas, negatyvas, tačiau pamačius suraitytus dvidešimt parašų, abejonės išsisklaidė.

Tučtuojau L. Mažylis kreipėsi į archyvo vadovybę – gauti leidimą pamatyti originalą. Leidimas buvo gautas.

Paslaugūs archyvo tarnautojai jam atnešė kiek pageltusių dokumentų bylą. Tačiau, kaip pasakojo profesorius, tarnautojai jam leido dokumentą tik apžiūrėti ir nufotografuoti, bet prisiliesti rankomis sutikimo nedavė.

Lietuvoje – bemiegė įaudulio naktis

Sensacinga žinia kaip mat buvo pranešta Lietuvai.

Lietuva džiūgavo, visos televizijos ir radijo stotys, interneto svetainės ir laikraščiai paskelbė neįtikėtiną žinią – rastas originalas. Dar tą pačią naktį būriai žurnalistų išskrido į Berlyną.

Kovo 30-sios rytą Vokietijos Vyriausybė patvirtino, jog surastas dokumentas – tikrai originalas. Jau ankstyvą rytą į šį archyvą nuskubėjo Lietuvos ambasadorius Berlyne Deividas Matulionis, patys didžiausi Vokietijos laikraščiai parašė sensacingą žinią.

Iš pat ryto Prezidentė Dalia Grybauskaitė susisiekė su Vokietijos kanclerės Angela Merkel biuru dėl galimybės susigrąžinti Vasario 16-osios Aktą į Lietuvą. Apie pastangas ir iniciatyvas Akto originalą sugrąžinti į Lietuvą kalbėjo ir ministras pirmininkas Saulius Skvernelis, kiti politikai ir valstybės vadovai. Žmonės Lietuvoje šiomis dienomis vien tik tuo ir gyvena – euforija, dvasinis ir patriotinis pakilimas. L. Mažylio sugrįžtant laukta kaip kažkada laukta parskrendančių Dariaus ir Girėno.

Nukelta į 11 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeros kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

L. Mažylis: reikėjo šiek tiek avantiūrizmo ir drąsos

Šimtmečio išvakarėse Lietuva sužinojo, kur yra Vasario 16-osios Aktas

Lietuva šiomis dienomis išgyvena dvejopus jausmus: nenusakomą džiaugsmą už nuostabią Lietuvos Valstybingumo šimtmečio progą gautą dovaną – Vasario 16-osios Akto originalą ir kartu jaučia nusivylimą, kad iki šiol nei viena atsakinga valstybinė institucija nepasirūpino svarbaus dokumento radimu ir grąžinimu į Lietuvą. Kaip patvirtino Vokietijos URM (Užsienio reikalų ministerijos) Diplomatinio archyvo darbuotojai, nuo 1956 metų svarbiausias mūsų Valstybės dokumentas visuomenei buvo laisvai prieinamas.

Kas tas profesorius Liudas Mažylis, kuris 70 metų laikytą dingusiu Vasario 16-osios akto originalą, surado per kelias dienas?

Vytauto Didžiojo Universiteto politikos ir diplomatijos mokslų fakultete Liudas Mažylis pristatomas kaip Europos integracijos mokslinės krypties žinovas, yra apsigynęs chemijos mokslų daktaro laipsnį. Minima ir kita jo regalija – habilituotas daktaras vadybos ir administravimo srityje. Yra stažavęs Cambridge universitete.

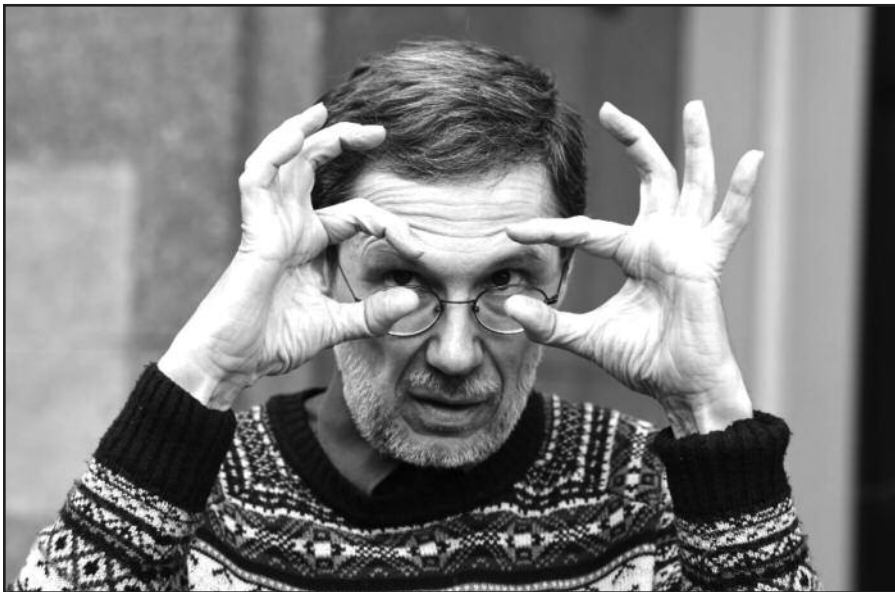
Profesorius yra paskelbęs 20 straipsnių recenzuojamose periodiniuose moksliniuose leidiniuose Europos integracijos, savivaldos politikos ir administravimo temomis.

Gimęs garsioje Kauno inteligentų šeimoje, Liudas Mažylis visada aktyviai reiškėsi visuomeninėje veikloje, buvo Kauno savivaldybės Tarybos nariu, priklausė krikščionių demokratų partijai. Nors profesorius Liudas Mažylis nėra profesionalus istorikas, tačiau jis niekada nebuvo abejingas prieškario Kauno ir visos Lietuvos svarbiausiems istoriniams įvykiams, o jo protėvių iškaltas genetinis palikimas tik patvirtina, kaip šiai šeimai ir pačiam profesoriui rūpėjo Lietuvos valstybingumo esmė.

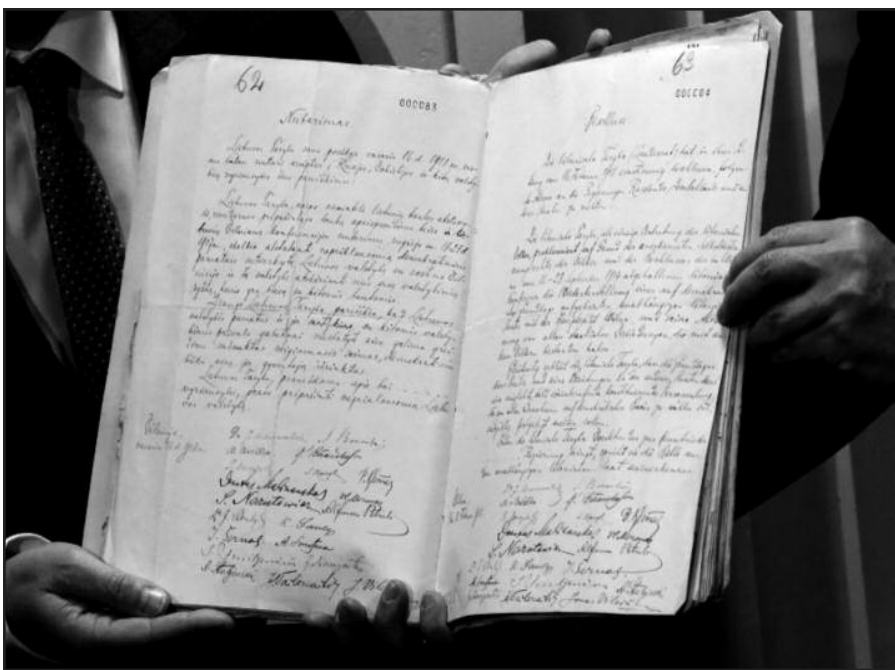
Profesoriaus Liudo Mažylio prosenelis iš mamos pusės Jonas Bliūdžius buvo žymus Marijampolės krašto knygnešys, jo senelė Antanina už savus pinigus atkūrė Marijampolės gimnaziją, kurioje dėstė istoriją ir prancūzų kalbą. Senelis Pranas Mažylis baigęs medicinos mokslus Krokuvos Jogailaičių universitete, iš karto po Lietuvos valstybės atkūrimo grįžęs į tėvynę, Kaune organizavo pirmuosius akušerių kursus, o vėliau prisidėjo kūriant Lietuvos akušerijos ir ginekologijos centrą. Mažylius taip pat sieja giminystės ryšiai su Vasario 16-osios akto signataru vyskupu Justinu Staugaičiu.

„Vasario 16-osios akte nėra žodžio 'Laisvė', bet šis dokumentas yra apie Laisvę", – šiuos prasmingus žodžius Vilniaus oro uoste susirinkusiems žurnalistams ištare profesorius, grįžęs iš Vokietijos. Liudą Mažylį mums pavyko pakalbinti telefonu dar prieš tai. Paskambinome profesoriui tuo metu, kai jis, atskridęs iš Berlyno, Frankfurto oro uoste laukė savo skrydžio į Vilnių.

Gerbiamas profesoriau, per kelias paras tapote žinomu ne tik Lietuvoje, apie Jūsų radinį jau parašė solidus JAV laikraštis "The Guardian", žinia plačiai pasiekė ir po visą pasaulį išsibarsčiusius lietuvius. Kokios emocijos, kokie jausmai yra apėmę, sura-

L. Mažylis: Tai ne tik mano, bet ir visos Lietuvos pergalė.

Nustebimas: Vasario 16-osios Akto tekstas kaligrafiškai surašytas labai gražia rašysena.

dus tokį svarbų Lietuvai dokumentą?

Emocijų pakankamai, jausmai pilietiniai, o svarbiausias užplūdęs jausmas – pergalės jausmas. Lietuvos Vasario 16-osios idėja man visada buvo skaidri ir tokia palanki nesustoti ir tęsti šio valstybingumo dokumento paieškas. Gal todėl jį radus apėmė nugalėtojo jausmas. Iš tiesų tai ne tik mano, bet ir visos Lietuvos pergalė, kuri dar nesibaigė. Suvokimą, kad pagaliau išspręsta svarbiausia Lietuvos istorijos mįslė, lydi daug neišspręstų kitų klausimų. Vienas jų, kokiomis aplinkybėmis šis tekstas galėjo dingti ir atsidurti Berlyne? Nors antra vertus, kai pagalvoji, gal praeis dar 100 metų ir visi pamirš, kad iš viso Vasario 16-osios Aktas buvo kažkada dingęs? Ir tada net nereikės jokių papildomų istorinių tyrimų (juokiasi).

Pagal archyvų taisykles, paliesti dokumento negalėjote, bet galėjote jį iš visų pusių nufotografuoti. Kokia šį istorinį vertybę Jūsų akimis? Kaip Vasario 16-osios Aktas pasirodė žmogui, pirmajam iš Lietuvos mokslo pasaulio žmonių jį pamačiusiam?

Tai buvo sekundės išpuolis. O pirmiausia netikėtumas, kad Vasario 16-osios Akto tekstas yra nespausdintas mašinėle, o kaligrafiškai surašytas labai gražia rašysena.

Šiuo metu spėliojama, kieno ranka galėjo būti surašytas Vasario 16-osios Aktas. Vieni sako, kad tai signataro Petro Klimo, kiti teigia, kad tai galėtų būti dr. Jono Basanavičiaus, treči – kad Stepono Kairio brai-

žas. Kokia Jūsų nuomonė?

Dabar negaliu tiksliai Jums atsakyti, bet neabejoju, kad šis klausimas yra labai lengvai išsprendžiamas. Patyrinėję mes tikrai sužinosime, kieno ranka jis rašytas. (Kol šis interviu buvo rengiamas spaudai, išsiaiškinta, kad Aktą rašė signataras Jurgis Šaulys – red. past.).

Kodėl nemažai istorikų vieningai manė, kad Vasario 16-osios Akto originalas būtinai turėjo būti spausdintas mašinėle?

Matyt todėl, kad mūsų atmintyje giliai įstrigęs tiek mokykliniuose vadovėliuose, tiek istorijos šaltiniuose spausdinto dokumento kopijos tekstas.

Minėjote, kad mūsų valstybingumo dokumento atradimas Jums pateikė netikėtumą?

Taip. Į Berlyną vykau ieškoti vokiškojo originalo pėdsakų, o radau ne tik vokišką, bet ir lietuvišką dokumentą. Abu jie buvo parašyti ta pačia rašysena. Tai iš tiesų man buvo didelis netikėtumas.

Kaip manote, kokiais keliais lietuviškas dokumento originalas galėjo atsirasti Vokietijoje?

Mano nuomone, įvykių rekonstrukcija galėtų būti tokia: kai 1918 metais šis dokumentas buvo pasirašytas, vienas iš signatarų, Jurgis Šaulys nugabeno jį Vilniuje buvusiam Vokietijos atstovui. Dokumentiškai yra patvirtinta, kad vokiškąjį Akto versiją su parašais J. Šaulys tikrai yra ati-

davęs. Manau, jis atidavė ir lietuviškąjį variantą su 20 signatarų parašų. Aš mačiau vokišką akto tekstą, kuris pirmiausiai į Berlyną buvo išsiųstas telegrama. Du šie dokumentai yra sulenkinti į keturias dalis ir, mano manymu, paštu buvo persiųsti į Berlyną.

Vasario 16-osios Aktas viešojoje erdvėje atsirado tik 1928 metais. Tada jis buvo paviešintas buvusių signatarų sutarimu. Matyt jie nusprendė, kad to pakanka. Spėju, kad šis dokumentas to meto valstybės vyrams nebuvo labai svarbus. Šiais laikais, po ilgų metų ieškojimų, mes Vasario 16-osios Akto originalą istoriškai vertiname visai kitaip. O tarpukaryje, matyt, užtekto spausdinto teksto su signatarų parašais.

Bet iš viso tų aktų buvo ne vienas, ne du, o kur kas daugiau. Jūs radote vieną lietuvišką ir vieną vokišką variantą. Vieną turėjo dr. J. Basanavičius, vieną – P. Klimas?

Ir iš karto visiškai aišku, kad Akto egzempliorių su 20 parašų tikrai yra daugiau negu vienas. Manau, viena versija įteikta dr. J. Basanavičiui, dvi buvo Berlyno archyve, ir tada, dar vienas, taip pat yra visų pasirašytas, tai P. Klimo variantas, spausdintas mašinėle. Dėl rusiškosios versijos, aiškinčiau taip. Lietuvos Taryba 1918 m. sausį priiminėjo Aktą, kuris buvo adresuotas specialiai Rusijos valdžiai, tačiau tyrinėjant šią variantą, man pasirodė, kad jis nėra grįstas dokumentais. Mano supratimu, jis turbūt nebuvo rusų kalba. Skaitydamas Klaipėdos universiteto rektorius S. Vaitiekūno knygą apie signatarą Stanislovą Narutavičių, atkreipiau dėmesį į ten išsakytą prielaidą, kad jis galėjo turėti rusišką mašinėlę Vilniuje. Galbūt jis persispausdino? Galbūt toji Akto versija buvo su parašais, o galbūt be parašų? Gal todėl ir manoma, kad gali egzistuoti rusiškasis variantas?

Vasario 16-osios Akto originalo paieškos seniai apipintos įvairiomis sąmokslų teorijomis. Vieni mano, kad pirmasis originalas paslėptas J. Basanavičiaus kape, kiti teigė, kad Prezidento A. Smetonos giminaičiai jį pasisavinio ir pan. Iš tiesų ši istorinė mįslė kėlė nemažai aistrų visuomenėje, tačiau valstybės institucijos neragina istorikų ieškoti atsakymo ir tam neskyrė jokie finansavimo. O žinant, kad tokie moksliniai tyrimai užsienyje kainuoja nepigiai, dauguma istorikų tiesiog nesiėmė rimtai dirbti šia tema. Prieš mėnesį buvo pasiūlyta milijono eurų premija tam, kuris suras Akto originalą. Ar tai nebuvo paspartis imtis konkrečių veiksmų?

Tikrai ne premija buvo postūmis pradėti paieškas. Juolab kad viskas prasidėjo kur kas anksčiau, prieš dvejus metus. Man nuolat kirbėjo ši mintis, o rimtesnių paieškų ėmiausi 2016 metų vasarą. Druskininkuose nuėjau į biblioteką ir mane labai sudomino ši neišspręsta Lietuvos istorijos mįslė. Nuo vasaros aš pradėjau ją domėtis, savo klausimais ir pasakojimais ta tema įkyrėti ir nusibosti visiems aplinkui. Atkakliai važinėjau į Lietuvos archyvus, muziejus, konsultavausi su istorikais. Pamažu ryškėjo mintis, kad Lietuvos tyrinėtojai pernelyg mažai skyrė dėmesio Vasario 16-osios Akto paieškas pasukant Vokietijos kryptimi.

Nukelta į 9 psl.

TELKINIAI

Los Angeles lietuviai religinio auklėjimo kongrese

DALILĖ POLIKAITIENĖ

Šių metų vasario 24-26 dienomis „Anaheim Convention Center“, Anaheim, California, vyko Religinio auklėjimo kongresas (Religious Education Congress), kurį kasmet rengia Los Angeles arkivyskupija. Programoje – įvairios paskaitos, kasdienės šv. Mišios, religinių leidinių mugė ir įvairūs koncertai. Lankytojų iš JAV ir kitų kraštų buvo daugiau kaip 40,000.

Didžiuliame centre, šalia paskaitų salių, vyko Los Angeles arkivyskupijos etninių katalikų bendrijų parodėlės. Tarp 20-ies tautybių dalyvavo ir lietuviai, atstovaudami Šv. Kazimiero parapijai. Šiemet parodą organizavo parapijos tarybos atstovė arkivyskupijos etninių parapijų taryboje Marytė Newsom, talkinant Raimondai Kontrimienei, Dalilei Polikaitienei ir Valei bei Vytautui Ruzgiams. Dėkojame Daliai Jasaitis, Vytautei Urbonavičiūtei (studentei iš Kauno), Mirgai ir Algiui Vaitkams, Inai ir Vytautui Vyšniauskams bei Danai ir Tadui Dabšiams už jų rūpestingą talką ir parodytą nuoširdumą aiškinant lankytojams apie Lietuvą, jos tikinčiuosius, šventoves ir mūsų pačių Los Angeles lietuvių Šv. Ka-

Prie stalo – Dana ir Tadas Dabšiai.

Inos Vyšniauskienės ir Danos Dabšienės nuotraukos

Visi grožėjosi mūsų Rūpintojėliu!

zimiero parapiją. Buvo nuostabu sutikti tiek daug žmonių, kurie domėjosi Lietuva, jos tautiniu ir religiniu menu. Tarp jų buvo Vincent Marcantonio – penktos kartos lietuvis, kilęs iš Pennsylvania, kalbantis lietuviškai, gyvenantis Ketchikan, Aliaskoje, ir vadovaujantis savo parapijos religinio auklėjimo skyriui! Danai ir Tadui teko dalyvauti kongreso uždaramųjų šv. Mišių aukojimo procesijoje.

Liko gražūs išpūdžiai. Kviečiame visus lietuvius apsilankyti Los Angeles arkivyskupijos religinio auklėjimo kongrese, kuris kasmet vyksta vasario arba kovo mėnesį.

Tikimės susitikti ateinančiais metais.

Šventėme Lietuvos nepriklausomybės dieną

Šiais metais Kovo 11-ąją, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, lietuviai Lietuvoje ir visame pasaulyje šventė 27-ą kartą.

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai, mokytojai ir tėveliai irgi pami-

Iš k.: Brigita Gedgaudaitė, Karina Ruplėnaitė ir Saulė Baipšytė.

nėjo Lietuvos šventę. Mūsų mokykloje vyko istorijos, geografijos ir Tėvynės pažinimo konkursas. Vyresnių klasių mokiniams konkurso užduotis ruošė istorijos mokytojas Dauras Dargis ir mokytoja Evelina Kedis, o jaunesniųjų klasių – mokytojos Gailė Radvenis Hayden, Ringailė Barysaitė, Sigita Newsom, Dalia Jasaitis.

Mokyklos tėvų komitetas mokyklos kiemelyje surikiavo stalus, juos papuošė tautinėmis spalvomis, balionais. Septintos, aštuntos, devintos ir dešimos klasių mokiniai buvo suskirstyti į šešias komandas, kurios išsirinko savo kapitonus ir komandų pavadinimus.

Buvo sukurtos tokios komandos: „Kugelis“, „Palanga“, „Panevėžys“, „Šiauliai“, „Alytus“ ir „Trakai“. Mokytojai Dauras Dargis ir Evelina Kedi uždavinėjo klausimus ir pateikdavo po keturis atsakymus. Komandos galėjo pasitarti vieną minutę ir išrinkti, jų manymu, teisingą atsakymą. Davus ženklą komandų kapitonai turėjo iškelti kortelę su raide A, B, C, D. Seminaristai, t.y. 11–12 klasių mokiniai, buvo komisijos nariai ir sekė rezultata, skaičiavo komandų surinktus taškus. Laimėjo komanda „Panevėžys“, daugiausiai kartų teisingai atsakiusi į klausimus. Komandos – nugalėtojos

Mokytojas Dauras Dargis užduoda klausimus.

M. Newsom nuotraukos

kapitonė buvo 10 klasės mokinė Brigita Gedgaudaitė.

Į konkursą buvo įtraukti ir žiūrovai, klausimai buvo užduodami ir mokytojams, ir tėvams. Ne visi žinojo atsakymus į gana sudėtingus klausimus, todėl mokytojui D. Dargiui teko visiems priminti primirštas Lietuvos istorijos detales. Už gerą pasiruošimą ir parodytą entuziazmą buvo apdovanoti visi dalyviai. Labai šauniai prie šio renginio prisidėjo tėveliai Ovidijus Balandis, Vytautas Vyšniauskas ir Moni-

ka Grinienė.

O mokyklos apatinėje salėje su dideliu įdomumu ir gera nuotaika vyko jaunesniųjų klasių konkursas. Kiekviena klasė nuo trečiosios iki šeštosios sudarė atskirą komandą. Laimėjo penktoji klasė.

Prasmingai ir linksmai šventėme Kovo 11-ąją. Po to visi vaišinomės pica ir trispalviais ledais.

Martynas McKenna
12 klasės mokinys

MAŽOJI TAUROS LIETUVA AMERIKOJE

Atkeltas iš 1 psl.

Tauros tėtis Pranas Zaranka Lietuvoje išsimokslino ir tapo mokytoju, tačiau 1944 metais, kaip ir daugelis to meto lietuvių, turėjo pasirinkti – tremtį į Sibirą ar bėgimą į Vakarus. „Galvojo, kad laikinai, ir nusprendė bėgti į Vokietiją. Vokietijoje tėvelis tęsė mokytojo darbą „dipukų“ stovykloje. Buvo labai aktyvus – organizuodavo įvairius vaidinimus, globojo moksleivius ateitininkus. Vėliau, kai atvyko į Ameriką, tęsė veiklą, skirtą lietuviškų tradicijų išlaikymui. 30 metų mokytojavo bei vadovavo Detroito lituanistinei mokyklai, ilgą laiką vadovavo parapijos Liturginiam komitetui, aukodamas laisvą laiką lietuviškose parapijose, ruošdavo giesmynus ir rūpindavosi bažnytiniais giedojimais, dalyvavo ateitininkų sambūriuose, dainavo žinomo lietuvių kompozitoriaus, choro dirigento Broniaus Budriūno vadovaujamame vyrų kvartete”, – šeimos prisiminimais dalijasi Taura.

Jos mama Julija Petrauskaitė-Zarankienė su savo šeima Amerikoje atsidūrė panašiais keliais. Su būsimu vyru, Tauros tėčiu, susipažino giedodami bažnyčios chore. „Kaip ir daugelio visuomenininkų šeimose, taip ir mūsų, be galo buvo svarbu, kad

Gausi Zarankų šeima prieš trejus metus atšventė Tauros dukters vestuves. Sėdi Pranas ir Julija Zarankos, šalia jų jauniausia dukra Tauros sesuo Nata Zarankaitė. Stovi (iš k.): Tauros brolis Gintas Zaranka su žmona, jaunieji – Tauros dukra Vija ir jos vyras Tomas Kuras, šalia jų Taura ir jos vyras Vitas Underis.

antroji pusė priimtų ir suprastų viešos veiklos prasmę. Todėl tik mamos dėka tėvelis galėjo visiškai nevaržomai, neskaičiuojant valandų ir netausojant jėgų, atsiduoti lietuviybės puoselėjimui”, – sako Taura Zarankaitė-Underienė.

Iki šešerių metų kalbėjo tik lietuviškai

Tauros vaikystė ir jaunystė prabėgo meilės kupinoje šeimoje, kurioje be jos dar augo jaunesni brolis ir sesuo. Kartu su meile, atjauta, kilnumu ir tarpusavio pagarba šioje šeimoje buvo brandinamos ne tik didžiausios žmogiškos vertybės, bet ir kruopščiai, su dideliu atsidavimu buvo puoselėjama lietuviybė, niekada nebuvo pamirštos savosios šaknys, gimtoji kalba ir tautinės tradicijos. „Mes gyvenome netoli Šv. Antano parapijos, ten buvo nemažai lietuvių, mūsų kaimynai taip pat buvo lietuviai, ir mes nuo mažens bendravome tik su lietuviais. Anglų kalba mano gyvenime atsirado tik tada, kai aš pradėjau lankyti amerikietišką pagrindinę mokyklą. Dabar net nežinau, kaip aš tą anglų kalbą išmokau, tik prisimenu, kad nebuvo patyrusi jokios traumos iki to laiko, kol jos nemokėjau”, – juokiasi Taura, prisi-

Gyvenimo prasmė – šeimos stiprybėje, o laimė – mylimų žmonių apsuptyje. Taura, jos vyras Vitas ir dukra Vija.

Šeimos albumo nuotraukos

pažindama, kad visada jautėsi esanti labiau lietuvė, nei amerikietė. „Visada tarp amerikiečių draugų ir besimokydama amerikietiškoje mokykloje jaučiausi kitokia, nei mano bendraamžiai. Visas mano gyvenimas buvo susijęs su lietuvybe. Pavyzdžiui, amerikietiškoje gimnazijoje būdavo šokiai, sporto renginiai, aš juose nedalyvavdavau, nes visą savo laisvalaikį leidavau lietuvių išeivių suėjimuose, garsioje lietuvių 'Dainavos' stovykloje. Iš tiesų, atsigręžiant į savo prigimtį, į savas tautines šaknis, 'Dainava' man yra padariusi didelės įtakos, ir su šia stovykla mūsų visos šeimos gyvenimas buvo ir; manau, tebėra stipriai siejamas. Visais laikais 'Dainavoje' rinkdavosi lietuviai, ir ten buvo mūsų mažytė Lietuva, todėl mano draugės amerikietės tai žinojo ir suprato, kad kitaip nebus”, – sako Taura Underienė.

Turtinas Zarankų genetinis palikimas

Tuo metu, kai Lietuvą kaustė sovietinis režimas, o sovietiniai ideologai vertė švęsti svetimas, su Lietuvos istorija nieko bendra neturinčias valstybines šventes, lietuvių išeiviai ir jų vaikai minėjo svarbias mūsų tautai datas. Likusius už geležinės uždangos lietuvių per traškančias „Amerikos balso“ radijo bangas pasiekdavo panašios žinutės apie įvairiausių tautinių švenčių minėjimus. Tauros šeima nebuvo išimtis. Moteris prisimena, kaip pasipuošę tautiniais drabužiais lietuviai savo bendruomenėse minėdavo Vasario 16-ąją, Lietuvos Nepriklausomybės dieną. „Lietuvos valstybingumui skirti minėjimai, šokių ir dainų šventės tik gilino mano lietuviškas šaknis, tik stiprino mano tautinį mentalitetą, o meilę tėvų gimtajai kalbai brandinti padėjo mano tetos Zosės, Algimanto Baltakio mamos, siųstos lietuviškos knygos. Pamenu, kad tą dieną, kai iš tolimos Lietuvos atkeliavo siuntinys, namuose būdavo didžiausias įvykis ir šventė. Tai buvo kažkoks labai ypatingas, žodžiais sunkiai nusakomas jausmas, kai imdavau į rankas lietuviškas knygas ir, dar nemokėdama skaityti, pasinerdavau į jų iliustracijas. Iš čia, matyt, ir augo mano ta begalinė meilė lietuviškoms knygoms”, – pasakoja Taura, kuri gali visiškai pelnytai didžiuotis savo šaknimis. O jos veda į jos senelio, zakristijono, po 1904 metų spaudos gražinimo, pirmojo lietuviškos mokyklos mokytojo Antano Zarankos, dėdės, garsaus filologijos profesoriaus Juozo Zarankos, genetinį palikimą. Tauros plačios giminės žmonės sieja ne tik tamprūs kūrybiniai, bet ir labai žmogiški bei draugiški saitai, nepaisant juos skiriančių nemenkų atstumų. Tai besąlygiškai įrodo ir Tauros pusbrolio, Lietuvos poeto, vertėjo Algimanto Baltakio autobiografinių elementų turintis poetinis ciklas „Ariadnės siūlas”, kuriame kūrybinė duoklė atiduota ir šios giminės žmonėms.

Komercinį meną nugalėjo akvarelė

Taura po gimnazijos tęsė studijas Detroito Wayne State universitete. Čia ji pradėjo studijuoti komercinį meną. „Nelabai man patiko šis užsiėmimas, jaučiau, kad tai ne man. Nežinia, kiek tai būtų tęsė-

si, jeigu ne vienas dėstytojas, kuris, matyt, pamatęs, kaip atsainiai aš žiūriu į tą komercinį meną, paklausė, kas man labiau prie širdies. Atsakiau, kad akvarelė. Ir nei dienos, nei minutės nesigailiu, kad pasirinkau šią tapybos techniką, nes mūsų universitete akvarelės disciplina buvo labai stipri ir aukšto lygio”, – pašnekovė prisimena pirmuosius savo kūrybinius ieškojimus mene. Nors meilė piešimui prasidėjo kur kas anksčiau. Tas jausmas gimė vaikystėje ir ypač sustiprėjo gimnazijoje. Tauros tėtis ilgą laiką dirbo komercinio meno srityje. Namų rūsyje jis buvo įrengęs nedidelę dailės studiją, kurioje mėgėjiškai tapė. „Pamenu, ten buvo akrilinių dažų, stovėjo molbertas, ir aš mėgdavau nusileisti į tą tėvelio studiją ir taip pat bandydavau piešti. Žinoma, didelės įtakos man padarė ir tetos Zofijos siųstos lietuviškos knygos bei jų iliustracijos, kurios nuo vaikystės žadino vaizduotę ir ypatingą meno pajautą. Mano pomėgį piešti ir mano kūrybingumą tėvai labai palaike. Visi trys, aš, mano brolis ir sesuo, esame dėkingi jiems, kad nesipriešino mums pasirinkus kūrybines mokslo sritis. Brolis nuėjo į fotografiją, sesuo baigė keramikos mokslus”, – pasakoja menininkė.

Teptukas rankose – malonumas ir būtinybė.

Stiliaus, savitos meninės raiškos ieškojimuose buvo keli etapai, buvo ir tylių kūrybinių pauzių. Jas skatino įvairios gyvenimiškos situacijos. „Kai ište-kėjau, reikėjo ieškoti darbo. Vis galvojau, kad dar galėsiu prisijaukinti komercinį meną ir taip užsi-dirbti pinigų pragyvenimui. Bet taip ir nepavyko man su šia sritimi susidraugauti”, – apie gyvenimo ir kūrybos vingius pasakoja Taura, kuri tuo metu netikėtai susidomėjo garsios italų pedagogės M. Montessori mokymo metodais ir pradėjo dirbti vienoje šios pakraipos ikimokyklinių įstaigų.

„Visa galva pasinėriau į pedagoginę veiklą, M. Montessori edukacinė teorija mane labai paveikė. Kai iš Čikagos, kur po vestuvių kurį laiką gyvenau, vėl

grįžau į Detroitą, prie lituanistinės mokyklos net įsteigiau specializuotą Montessori klasę. Čia dirbau penkerius metus ir su manimi kartu tą klasę lankė ir mano dukra Vija”, – sako Taura Underienė.

Lietuviškas menas Amerikoje

Paaugus dukrai talentinga menininkė grįžo prie akvarelės. Tai buvo brandžiausias jos kūrybos periodas. Akvarele liejamų paveikslų motyvai labai įvai-

Turtingas Tauros giminės genetinis palikimas ne tik primena jos tvirtas lietuviškas šaknis, bet ir nuolat stiprina Tauros meilę Lietuvai ir jos žmonėms. Taura svečiuose pas savo pusbrolį žinomą Lietuvos poetą Algimąntą Baltakį.

rūs – nuo žaismingų ir labai spalvotų siužetų, kuriems tuo metu įtakos darė darbas su vaikais, iki gamtos motyvų, kurie natūraliai atsirado po to, kai Tauros šeima persikėlė gyventi į nuosavą namą gamtos prieglobstyje. Dar vėliau akvarele buvo liejamos išskirtinių formų paslaptingos figūros, kurios kartu su menininkės branda nešė mistifikuotos, virš realybės pakylėtos, sudvasintos kūrybos žinią. Šiandien, kai pasaulis gyvena nežmonišku ritmu, kai pašėlusį pasaulio skuba ir technologijos ima viršų visose gyvenimo srityse, Tauros Zarankaitės-Underienės kūryba demonstruoja gilią vidinę dvasinę būseną, supratingai leidžia priimti kintančio pasaulio laiko tėkmę ir labai savitai, per švelnių, ramių, taikiai tarpusavyje derančių spalvų gausą kaupia bėgančio gyvenimo jausmus ir prisiminimus. Visa tai gula į turtingą kūrybinę biografiją, kurioje keturios personalinės parodos ir ne vienas dalyvavimas grupinėse parodose.

Aktyvi kūrybinė raiška teikė malonumą, tačiau palaipsniui Taura suprato, kad jos tapyba mažai prisideda prie šeimos biudžeto ir nusprendė imtis finansine prasme naudingesnės veiklos. Tuo metu Tauros draugė Daina Pakalniškienė nusprendė Čikagos priemiestyje atidaryti stiklo ir juvelyrikos galeriją ir paprašė Tauros pagalbos. Pasiūlymas buvo viliojantis, ir Taura visa galva paniro į naujos veiklos rūpesčius. Po penkias valandas kartą per mėnesį važiuodavo iš Detroito į Čikagą ir ten savaitę gyvendavo atskirai nuo šeimos. „Man be galo patiko bendradarbiauti su Lie-

tuvos menininkais, pradėjome vežti jų darbus į Ameriką ir čia organizuoti jų parodas. Pamažu pradėjo megztis nuostabios pažintys su lietuviais dailininkais, tautodailininkais ir kitais iškiliais ir talentingais šios šalies kūrėjais. Labai šiuo metu pasigendu tokio gyvenimo, kadangi toji veikla man yra labai brangi”, – prisimena Taura.

Lietuva – kaip dainose apdainuota

Taura vienintelė iš šeimos dar nebuvusi aplankiusi Lietuvos, nors ji jau šventė savo Nepriklausomybės dešimtmetį. „Mano brolis su žmona jau buvo nuvykę į Lietuvą ir susipažinę su Algimanto Baltakio šeima. Labai troškau ir aš pagaliau pamatyti Algimanto dukrą, beveik savo bendraamžę menininkę Eglę Kvintienę, kurią visada vadinu pussesere, nors ji man pagal giminystės ryšį yra dukterėčia. Mano brolis jau buvo su jais susitikęs, todėl primygtinai tikino mane, kad privalau taip pat susipažinti su Egle, kadangi, jo manymu, mes abi priklausome meno pasauliui, mūsų skoniai panašūs ir mes tikrai rasime bendrų interesų. Jis neklydo. Išskirtinių lėlių kūrėjos, drabužių dizainerės Eglės Kvintienės ir jos vyro, žinomo skulptoriaus Romualdo Kvinto kūryba man artima, kaip ir kitų daugelio Lietuvos kūrėjų, kurių darbų pamažu po kelionės į Lietuvą pradėjo atirasti ir tolimoje Amerikoje”, – pasakoja Taura apie pirmąją savo kelionę į Lietuvą ir apie tai, kokius žodžiais sunkiai nusakomus jausmus jai teko tasyk išgyventi.

„Aš labai bijojau skristi lėktuvu, tačiau 1999 m. pagaliau ryžausi. Keliauti nusprendžiau be vyro ir dukters. Kažkaip ju-

tau, kad ta pirmoji pažintis su Lietuva turi priklausyti tik man, todėl emociškai nebuvau pasiruošusi tais išskirtiniais jausmais dalintis net su pačiais artimiausiais savo žmonėmis. Skridome į Lietuvą tik aš, brolis, jo žmona ir sesuo. Tai buvo tokia ypatinga kelionė, kad nuvykę į Čikagą iš ten į oro uostą važiavome specialiai samdytu limuzinu. Ne, tai ne puiybės ženklas, į vieną taksi nebūtų tilpę visi mūsų lagaminai, ir taip buvo pigiau, nei užsisakinėti du automobilius”, – juokiasi Taura ir neslepia jausmų, kai pradeda kalbėti apie pirmuosius išpūdžius, kuriuos pro lėktuvo iluminatorių patyrė išvydusi Lietuvos laukus ir lygumas. „Viskas atrodė taip, kaip buvo apdainuota lietuviškose dainose – tie žali lygumų plotai, išraižyti upelių ir paženklinti ežerų, gauruotos miškų tankmės, tos ramios lietuviškos spalvos. Net toji pilka, dažnai pačių lietuvių keikiama spalva man buvo tokia priimtina ir tokia miela. Nežinau kodėl, gal todėl, kad visą gyvenimą gyvenau Amerikoje tarp ryškių, rėkiančių spalvų ir mano akims trūko tos išskirtinės spalvinės ramybės? Vėliau, lėktuvui nusileidus ir važiuojant Vilniaus gatvėmis, jutau, kokie artimi ir mieli man žmonių veidai, pro važiuojantį automobilį žavėjo bėgančios senamiesčio gatvės, seni namai, bažnyčios. O stipriausiai mane paveikė tai, kad visur aplink mane skambėjo lietuvių kalba. Pirmą kartą būdama keturiasdešimties pajutau, kad esu savo vietoje, savo namuose”, – prisimena Taura Underienė.

Pakerėjo lietuviškas menas

Lietuvoje išpūdžių netrūko lankant tautodailininkų galerijas, kvėpavimą gniauzė M. K. Čiurlionio paveikslai, kuriuos pirmą kartą menininkė išvydo jo muziejuje Kaune. „Lietuvių tautodailė yra unikali. Vien ko verti yra iš žolynų kuriami tautodailininkės Gintvilės Giedraitienės sakraliniai darbai, menininkės Viktorijos Bitinaitės žolynų skulptūros ar Odetos Bražėnienės karpinių kūryba! Jau nekalbu apie lietuvių moterų rankdarbius, siuvinėtas staltieses, tobulų raštų mezginius ir kitokius jų rankomis tveriamus stebuklus”, – su dideliu susižavėjimu Taura kalba apie lietuvių tautodailę, kurią taip išskirtinai pamėgo, kad juos netrukus ėmė vežti ir eksponuoti Amerikoje.

Parodos – net namuose

Galerijos veikla truko tol, kol šalies nesusipurtė 2008 m. pasaulinė ekonomikos krizė. Tačiau Taura rankų nenuleido. Detroite į lietuvių išeivių bendruomenės organizuojamas Kaziuko muges toliau veždavo tautodailininkų darbus iš Lietuvos, nedideles parodas rengdavo Šv. Antano Dievo Apvaizdos parapijos kultūriniame centre ir net savo namuose.

„Nuosava galerija – tai tik tyli mano svajonė, tačiau nepaliauju džiaugtis, kai kažkam pavyksta tas svajones įgyvendinti. Štai visai neseniai sužinojau, kad mano bičiulė Jurgita, kuri kažkiek laiko gyveno Amerikoje, šiuo metu Škotijoje, Edinburge, atidarė savo meno galeriją. Svajojome apie tai abi, bet lemta išsipildyti buvo tik jos svajonei. Ji man dėkoja už gražios idėjos palaikymą, ir tai mane nuoširdžiai džiugina”, – sako menininkė.

Lietuvybės saitai driekiasi iki Toronto

Su vyru, panašaus likimo į Ameriką nublokštos lietuvių šeimos atžala, Vitu Underiu Taura susipažino „Dainavos” stovykloje. Atrodo, kitaip ir būti negalėjo, nes visas gyvenimas šliejosi prie išeivių lietuvių bendruomenės, o gilios lietuviškumo šaknys tvirtai buvo suaugusios su tėvų gimtine. Būtų buvę keista, jeigu likimas su Taura būtų pasielgęs kitaip. „Nežinau, ar būčiau žiūrėjusi į amerikiečius, nes man lietuviai buvo labiau savi ir labiau prie širdies. Tai įvyko prieš keturis dešimtmečius. Buvau labai jauna, ką tik baigusi gimnaziją. Nesigailiu, kad ilgiems metams patikėjau savo širdį nuostabiam, labai kūrybingam ir muzikaliaam vyrui”, – su didele meile Taura pasakoja apie savo gyvenimo palydovą. Vitas Underys labai atsidaavęs darbui su fizine ir protine negalia turinčiais vaikais. Dar visai neseniai dešimt vasarų iš eilės, rasdamas laiko savo įtemptame darbe, Vitas Underys skrisdavo į Lietuvą skaityti paskaitų lietuvių pedagogams, dirbdavo vietos stovyklose. Per visą tą laikotarpį Tauros vyras yra pelnęs nemažai profesinių apdovanojimų, antrą kartą išrenkamas metų mokytoju, ir tai įrodymas, kokią titanišką ir svarbų darbą jis atlieka išskirtinėje pedagoginėje veikloje ir kaip yra pasišventęs šiai profesinei misijai.

Vitas ir Taura Underiai užaugino dukrą Viją, kuriai jau 29-eri ir ji taip pat yra ištekęjusi už lietuvio – Tomo Kuro iš Kanados. Pora gyvena Toronte ir ten panašioje šeimyninėje aplinkoje toliau puoselėja lietuviškas tradicijas ir senelių gimtąją kalbą.

„Šis straipsnis – lyg dedikacija mano tėvams”

– sako Taura, kuri šiandien gyvena senų tėvų slaugos rūpesčiais. Skaičiuojantį devintąją dešimtį silpnėjančios sveikatos Praną Zaranką kasdien rūpestingai prižiūrėdavo jo trys vaikai ir žmona Julija. Pastaruoju metu sušlubavus ponios Julijos Zarankienės sveikatai, jau dažniau pagalbos reikia ir jai. Didelę dieną dalį, o kartais ir naktis Taurai tenka praleisti tėvų namuose. „Seniai nesu į rankas pėmusi teptuko, mažai dėmesio skiriu ir sau. Stengiuosi ramiai išgyventi šį laikotarpį, nes suprantu, kad tėvų saulėlydis neišvengiamas. Esu be galo dėkinga savo vyrui Vitui už jo supratimą leisti man klausyti sąžinės bei širdies ir padėti tėveliams jiems sunkiu gyvenimo metu. Tai mano nedidelė dalis padėkos už tai, ką jie yra man davę”, – sako Taura, kurios tylios svajonės dar vis tebelieka svajonėmis. Viena jų: pusę metų gyventi Amerikoje, o kitą pusę – Lietuvoje. „Šešeri metai jau nesu buvusi Lietuvoje.

Lietuviško meno oazė.

Žygimantas Pavilionis tiki „Sugrįžtančios Lietuvos” galimybėmis

Ž. Pavilionis susitikime su LGUVO nariais.

LGUVO „Sugrįžus” nuotraukos

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Kokias galimybes atveria Lietuva į ją sugrįžtantiems tėvynainiams iš kitų pasaulio kraštų? Kodėl verta į ją sugrįžti? Kokios Lietuvoje matomos perspektyvos ir koks lietuvių skaičius nusprendžia pasirinkti gyvenimą gimtoje šalyje? Į šiuos ir kitus klausimus atsakinėjo ir apie emigraciją bei grįžimą į Lietuvą diskutavo Lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos (LGUVO) „Sugrįžus” nariai, į susitikimą pasikvietę LR Seimo narį, buvusį Lietuvos nepaprastąjį ir įgaliotąjį ambasadorių Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir Meksikai Žygimantą Pavilionį.

Savo veiklos dešimtmetį skaičiuojanti organizacija, laikydama tradicijų nuolat organizuoja narių ir jų draugų susitikimus, taip siekdama įgyvendinti iškeltus pagrindinius LGUVO tikslus ir uždavinius – keistis patirtimi ir informacija apie grįžimą į Lietuvą galimybes, dalyvauti projektuose migracijos klausimais su kitomis organizacijomis, Lietuvos valstybinėmis institucijomis bei užsienio organizacijomis, perteikti savo įgytą patirtį įvairiose srityse.

Mato pavyzdį tarpukario Lietuvoje

Sukaupęs ilgametę diplomato patirtį, naujos kadencijos LR Seime koordinuojantis užsienio reikalų ir migracijos klausimus, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos narys Ž. Pavilionis sakė, yra pasiryžęs įgyvendinti „Sugrįžtančios Lietuvos” planą ir tiki galimybe jį padaryti realybe – sudaryti sąlygas užsienyje gyvenantiems lietuviams grįžti gyventi į Lietuvą.

„Jau esame parėnę ne vieną projektą, kuriems priimti Seime reikės milžiniškos paramos, – sakė LR Seimo narys. – Pavyzdžiui, visai Lietuvai aktualų dvigubos pilietybės klausimą, tikime, šį kartą pavyks išspręsti – galėsime įteisinti dvigubą pilietybę. Patys Konstitucinės teisės ekspertai pripažįsta, kad Lietuvos Respublikos Konstitucija nėra viską griežtai apribojanti. Juo labiau, ji buvo priimta 1992 metais, kai visi bijojom Rytų invazijos. Dabar mes nesame vieni – priklausome ES ir NATO. Pusė mūsų tautos yra išvažiavusi būtent į šių sąjungų šalis ir dalis jų nori sugrįžti. Nebijokime ir sudarykime sąlygas jiems kurtis Lietuvoje, joje įgyvendinti tai, ką išmoko gyvendami svetur.”

Politikas, kalbėdamas šiuo klausimu, nebijojo prisiminti ir tarpukario Lietuvos veiklos, kada prezidentas A. Smetona 1928 m. taip pat atvėrė dvigubos pilietybės galimybes Amerikos lietuviams, galėjusiems grįžti iš ekonominės depresijos kamuojamos Amerikos: „Daugybė lietuvių tuomet grįžo namo su

investicijomis ir patirtimi. Taip Kauno Lietuva tapo normalia ir pasaulyje vertinama valstybe. Dabar Brexit Didžiojoje Britanijoje gal ir nėra ‘depresija’, bet vis tiek pastebime lietuvių nerimą ir baimę dėl ateities. Manau, kad turime nemažai galimybių bent dalį lietuvių susigražinti iš Jungtinės Karalystės ir ne tik iš jos.”

Kokios priemonės dar neišnaudotos?

Pasak politiko, yra įvairių pavyzdžių ir kitų valstybių jau naudojamų priemonių, kuriomis Lietuva gali pasinaudoti: „LR Seimo Migracijos komisijoje vieningai priėmė sprendimą kreiptis į LR Vyriausybę, kad būtų sukurta viena institucija, kuri rūpintųsi sugrįžėliais 24 valandas per parą, kad būtų sukurta strategija, kaip kviestis savo tautiečius, ir žinoma, pasimokyti iš kitų šalių, kuriose naudojamos efektyvios priemonės. Pavyzdžiui, Izraelyje veikia ministerija, kuri dirba žmonių grįžimo klausimais. Ten grįžtantiems suteikia laikiną pastogę ir faktiškai įdarbina (suranda pirmąjį darbą). Dar pradžiai skiria tam tikrą pinigų sumą ir suteikia pilietybę. Tai yra daug. Po to vyksta darbas su bendruomenėmis – jas lanko ir kalbina, kiekvienam pateikia argumentus, kodėl verta sugrįžti.”

Kita Lietuvai pavyzdžių galinti būti, pasak pašnekovo, yra Airija, kurioje dirbama su smulkiu ir vidutiniu verslu, jam dar primokama už kiekvieną darbo vietą, jeigu jas sukuria regionuose. Tai yra sąmoninga veikla, nukreipta į bendruomenes.

„Dabar mūsų tautiečiai, norintys sugrįžti, pavyzdžiui, rūpinasi vaikais ir neranda Lietuvos mokyklose pereinamųjų-išlyginamųjų klasių. Todėl čia reikia žingsnių reformuojant švietimo sistemą, – pastebėjo Ž. Pavilionis. – Kitiems paprasčiausiai trūks-

ta šiek tiek didesnio atlyginimo. Nors jis gal būtų ir mažesnis nei dabar jo gaunamas darbo užmokestis užsienyje, viską sudėjus – artimuosius, gimtinę, ryšį su ja ir savo paties suvokimo vertę Tėvynėje – jie tikrai sugrįžtų.

Pas mus Lietuvoje šiuo klausimu dirba 14 institucijų ir visos mato tik tai, kas joms yra aktualu. Mūsų verslui taip pat reikia sugrįžėlių, todėl verslininkai su savo pinigais ‘žvejoja’ tuos asmenis. Džiugu, kad nemažai ‘sužvejoja’. Bet kol kas tai yra tik maža saujelė entuziastų, neremiama jokiais pinigais.”

Ragina neužsidaryti

Kalbėdami apie investicijas, visi susitikimo dalyviai atkreipė dėmesį, kad kol kas Lietuvoje dėmesys skiriamas tik stambiam verslui: „Pas mus smulkaus verslo suvaržymai yra labai dideli, trūksta mokstinio paskatinimo plėsti savo verslą”.

Atsakydamas Ž. Pavilionis pritarė ir kiekvieną diskusijos dalyvį paragino plėstis: „Dabar viskas koncentruojasi aplink Vilnių, nes čia rinka yra labai didelė. Nedarome jokių pastangų išvežti investicijas į mažesnius miestus. Miestelių ir rajonų merai kartais tiesiog bijo, nes nemoka užsienio kalbų, nėra matę pasaulio ir pan. Čia – kūrybos reikalas, kurį kiekvienas meras gali atlikti. Pavyzdžiui, Los Angeles galima surengti lietuvių dienas, per jas pristatant ir pavaišinant lietuvišku maistu ir gėrimais. Tokiu būdu investuotojai, tikrai, greičiau susidomėtų galimybėmis Lietuvoje.”

Lietuviai yra išnaudojami

Politikas įvardino ir kitas priežastis, dėl kurių

lietuvius reikia susigražinti iš užsienio. Deja jos, pasak pašnekovo, nėra džiuginančios.

„Skaudžiausia Anglijoje pamatyti situacijas, kur daugybė lietuvių laikomi vergais – iš jų atimami dokumentai, jiems mokamas mažesnis nei minimalus atlyginimas ir jų gaunamą atlyginimą dar nureketuoja nusikalstama veikla užsiiminėjantys lietuviai, jie nemoka anglų kalbos, todėl net nežino, kur kreiptis ir kaip gintis. Galima sakyti, dabar ten yra Čikaga, kokia ji Amerikoje buvo prieš 100 metų, – pasakojo LR Seimo narys.

Jis minėjo, kad Londone jau lankėsi mūsų policijos generalinis komisaras Linas Pernavas. Ten žada nuvykti ir LR ministras pirmininkas Saulius Skvernelis. „Tuo tarpu britų valdžia į mus taip ir žiūri ‘prižiūrėkit savo mafiją ir baikit mums patiems gėdą daryti’. Suprantame, kad britas jau nenori matyti tokių imigrantų. Todėl jis taip ir balsavo dėl Brexit, kai pamatė, kuo virsta jų gimtieji miestai ar kitos vietovės.

Tai yra patys baisiausi vaizdai. Ir niekas kol kas nesirūpino šiais lietuviais. Mes esame opozicijoje, bet su LR Vyriausybe, tikiu, kad šiuo klausimu galime kažką padaryti. Sujungus bendras jėgas, manau, galime sukurti taip vadinamą ‘bumerango efektą’. Tik reikia padirbėti”, – kalbėjo Ž. Pavilionis.

Didžiausia investicija – žmonės

Atsakydamas į klausimą, kokie dabar yra grįžtančiųjų skaičiai, pašnekovas sakė, kad į Lietuvą grįžtančių asmenų skaičiai džiugina. Iš Jungtinės Karalystės kasmet sugrįžta apie 10 000 žmonių, Norvegijos – 1 500, Airijos – apie 1 800. Tik deja, išvažiavimo skaičiai yra daug didesni. „Tuo negalime džiaugtis, bet vis tiek – lietuviai sugrįžta. Vien iš Didžiosios Britanijos grįžimas padidėjo 7–8 procentais”, – įvardino politikas.

Pasak jo, sugrįžtantys tautiečiai kartu parsiveža ir patirtį, įgytą Vakarų Europoje. Todėl tai yra aukso vertės žmonės, į kuriuos reikia investuoti, nes „protus” ir stipriausius britai jau dabar pasiima – suteikia pilietybę ir vilioja kitomis priemonėmis.

Ž. Pavilionis prisiminė, kad dar būdamas Lietuvos ambasadoriumi JAV pastebėjo, ką labiausiai Amerikos verslininkai vertino Lietuvoje: „Kai jų paklausiau, kodėl investavo Lietuvoje,

jie atsakė, kad tik dėl žmonių, kurie yra išsilavinę, gabūs, lojalūs, juos mylintys ir pan. Bet kartu jie paaikšino, kad mes patys nesuprantame, kad tai yra didžiausias mūsų turtas – mes mokame mažiausius atlyginimus, reikalaujame didžiausių mokesčių ir pan. Kol nesuprasime, kad mūsų turtas yra žmonės, nieko nepasieksime.”

Gali mokytis iš Amerikos

Buvęs Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Ž. Pavilionis prisiminė, kad tik atvykus į JAV, jam prie šios šalies reikėjo priprasti, nes iš pradžių jis dar buvo tikras europietis. Tačiau vėliau Ameriką jis pamilo. „Visų pirma patiko amerikiečių žmogiškumas. Žmogaus orumas ir laisvė JAV ugdoma nuo pirmų klasių mokykloje. Ten kiekvienas vertinamas kaip asmenybė. Nežinau, ar taip vyksta visose Amerikos mokyklose, bet mes matėme būtent tokią Ameriką, – pasakojo Ž. Pavilionis. – Vaikai ir dabar su džiaugsmu prisimena lietuviškas stovyklas, kuriose dar gyva tarpukario Kauno dvasia, taip pat yra skiepijamas patriotiškumas ir pilietiškumas.”

Pasak pašnekovo, JAV vaikai nuo mažens mokomi būti aktyviais: „Šioje šalyje išsilavinusių žmonių ir lyderių pagrindu yra sukurta visuomenė. Aišku, nėra taip blogai ir pas mus, bet dar yra, ko reikia iš Amerikos pasimokyti.”

Pagrindinėmis pamokomis Ž. Pavilionis įvardijo amerikietiško verslo kultūros pažinimą. JAV, pasak pašnekovo, verslo sprendimai priimami greitai ir netuščiažodžiaujant – žodis ir darbas čia yra tas pats, žmonės kalba iš širdies. Čia yra didžiausia ekonomika pasaulyje, todėl verslo galimybės Amerikoje taip pat milžiniškos. „Amerikiečiai yra paprasti ir nuoširdūs. Tačiau pas juos reikia eiti labai drąsiai, ir, galima sakyti, net agresyviai. Amerikiečius reikia atkakliai pratinti prie tavo siūlomo produkto, – pasakojo politikas ir paaikšino, kad tik taip verslui gali atsiverti didelės galimybės, kuriomis lietuviai dar ne visuomet ir pasinaudoja. JAV į lietuvių žiūrį kaip į europietį, kuris moka kalbas, turi savo istoriją, architektūrą ir kitas vertybes. Tuo reikia naudotis. Visi produktai, susiję su žmogaus smegenimis, tokiai šaliai kaip Lietuva yra labai svarbūs ir gali būti puikiai investicija šioje šalyje. Svarbiausia tik – nesustoti ir eiti toliau!”

L. Mažylis: reikėjo šiek...

Atkelta iš 3 psl.

Prieš porą mėnesių kreipiausi į Vokietijos valstybės archyvą ir paklausiau, ką jie man gali patarti. Jie nurodė, kad yra Vokietijos užsienio reikalų ministerijos archyvas, į kurį reikia kreiptis atskirai ir bandyt ieškoti ten. Tą aš ir padariau.

Tai, kaip suprantu, Jūs nuo premijos atsisakytumėte?

Tai yra visiškai ne akademinio pobūdžio aiškinimai ir aš su tuo labai norėčiau būti siejamas. Iš tiesų nenorėčiau to komentuoti.

Ir pabaigai, kaip Jūsų turimos profesijos, politikos ir chemijos žinios padėjo šioje paieškoje. Juk, anot istorikų, tokiems archyviniams tyrinėjimams reikia net specialaus rimto mokslinio pasiruošimo?

Atsakysiu paprastai. Tokiam atradimui prireikė mąstymo skriesuvo, šiek tiek avantiūrizmo ir drąsos.

Dėkoju už pokalbį, gero skrydžio.

P.S. Tuo metu, kai viešoje erdvėje profesorių Liudą Mažylį sveikino kolegos ir visa Lietuva, pasklido įvairių insinuacijų, neva, kodėl ne istorikas, o kažkoks tik istorijos mėgėjas L. Mažylis ėmė ir surado šį Lietuvai svarbų istorinį dokumentą. Žinomas istorijos profesorius Alfredas Bumblauskas nedaugžodžiavo ir viešai suabejojo ne tik profesoriaus istorinių žinių kompetencija, bet ir sukritikavo rasto dokumento tikrumą.

Tačiau kita istorikų bendruomenės dalis nuoširdžiai džiaugėsi profesoriaus radiniu. Pavyzdžiui, istorikas Šarūnas Liekis buvo tas kolega, kuris parėmė Liudo Mažylio norą vykti į Berlyną ir suorganizavo jam komandiruotę. Kitas istorikas, Vilniaus universiteto docentas Aurimas Švedas apie šią situaciją pasidalino tokiomis mintimis: „Tai yra puikiausia dovana mums visiems belaukiant Vasario 16-osios ir jos sukurtos valstybingumo idėjos bei modernios valstybės šimtmečio minėjimo. Profesoriaus Liudo Mažylio sėkmė yra nuostabus įvykis šio mokslininko ir visų mūsų akademybės gyvenime. Ir čia nereikia ieškoti priešpriešos

tarp Vilniaus ir Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ar Pagėgių; ‘senių’ ir ‘jaunimo’, ‘savimi patenkintų arogantiškų istorikų’ ir ‘idealistų – nuotykių ieškotojų neprofesionalų’, ‘grantų naudotojų’ ir ‘dirbančių iš idėjos’. Tokios priešpriešos aš nematau, nes ji šiuo konkrečiu atveju neegzistuoja. Tai, kad profesorius Liudas Mažylis nėra istorikas šiuo atveju neturi jokios reikšmės kalbant apie šio žmogaus jaustą vidinį poreikį pažinti ir atrasti. Juk būtent šis poreikis skatino jį ieškoti Vasario 16-osios akto. Tuo tarpu nereikia burti žiūrint į kristolinį rutulį tam, kad būtų galima pasakyti ir dar kai ką – šis mokslininkas ir atrėdėjas naudojosi istorikų įdirbiu, kuris nėra toks jau mažas tyrinėjant Vasario 16-osios Akto pradžios epochos akivaruose aplinkybes ir šio dokumento tikėtinų klajonių laike bei erdvėje trajektorijas. Juk profesorius Liudas Mažylis konsultavosi su daugeliu Lietuvos istorikų. Šiuo atveju svarbu kalbėti apie tai, ką per nepriklausomos Lietuvos egzistavimą privalėjome ir spėjome padaryti, ir kodėl kai kurie pirmo būtinumo dalykai vis dar yra tik planų, strategijų, vizijų ar sapnų bei sapalionių sferoje. Čia jau tenka konstatuoti ir dar vieną dalyką – Lietuvos valstybė niekada mokslo nelaikė savo prioritetu ir todėl humanitarikoje dirbantys žmonės yra daugeliu atveju lyg nuotykių ieškotojai, o ne mokslininkai, įgyvendinantys ilgalaikę valstybės strategiją. Nepaisant to, per mūsų nepriklausomybės epochą buvo puikių ir mūsų istorinę vaizduotę bei kolektyvinę tapatybę esmingai paveikusių atradimų. Turiu omenyje archeologijos tyrinėtojo Aleksėjaus Luchtano atradimus Kernavėje (kartais pavadinamoje ‘lietuviška Troja’) ir kito archeologo Albino Kuncevičiaus Dubingiuose surastus Mikalojaus Radvilos Juodojo ir Radvilos Rudojo palaikus, kas tapo puikia paskata įkurti šių Lietuvos istorijos herojų panteoną, istorijos korifėjaus, profesoriaus Edvardo Gudavičiaus iš naujo atrastą, reaktualizuotą 1009-ųjų siužetą ir nustatytą Mindaugo karūnavimo datą. Profesoriaus Liudo Mažylio atradimas bus įrašytas į šią gretą ir aš dėl to nuoširdžiai džiaugiuosi”.

Kalbėjosi
Rasa Sėjonaitė

Su istoriniu dokumentu – Vokietijos užsienio reikalų ministerijos valstybės ministras Europos reikalams Michael Roth (k.) ir Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Deividas Matulionis. Lietuvos Respublikos ambasados Vokietijoje nuotraukos

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

**Skaitykite
„Draugą“ greičiau!**

www.draugas.org

773-585-9500

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Ėmėsi ministerijų perkėlimo į Kauną

Vilnius (BNS) – Siūloma įstatymu įtvirtinti, kad nuo 2019 metų sausio Aplinkos ir Žemės ūkio ministerijos dirbtų Kaune.

Apie galimybę perkelti minėtas dvi ministerijas į Kauną kalbama „valstiečių“ Vyriausybės programoje, tačiau nebeužsimenama Vyriausybės programos įgyvendinimo plane.

Įstatymo pataisų reikia, kad būtų parodyta, jog konkretūs rinkimų pažadai (šiuo atveju dominuojančių valdančioje koalicijoje Lietuvos valstiečių

ir žaliųjų sąjungos pažadas dvi ministerijas perkelti į Kauną) nėra rinkėjų apgaulė, jie po rinkimų yra nepamirštami, ir juos stengiamasi įgyvendinti.

Konservatoriai turėjo idėjų institucijas kelti iš Vilniaus į kitus miestus, tačiau tam sutrukdė krizė.

Parlamentaras teigė, kad turint modernias ryšio priemones atstumas tarp ministerijų nėra kliūtis darbui.

Šiuo metu visos 14 ministerijų įsikūrusios sostinėje.

Vilniaus aukcione dėmesys – išeivijos dailei

Vilnius (ELTA) – Kovo 31 dieną vykusiame 47-ajame Vilniaus aukcione didžiausio dėmesio sulaukė išeivijos dailės rubrika. Iš 12 pristatytų kūrinių buvo nupirkti 8. Tai Vytauto Kasiulio tempera tapyti darbai, Elenos Urbaitis „Autoportretas“ ir abstrakti kompozicija, Prano Domšaicio „Scena turguje“.

Brangiausiai parduotas šios rubrikos kūrinys – Jono Rimšos „Sniegas Bariločėje“. Šis darbas buvo parduotas už 12 200 eurų.

Aukciono pagrindą sudarė „Lietuvos dailės“ rubrika. Meno kolekcininkai rinkosi tiek klasikinius peizažus, tiek abstrakčius tapybos darbus. Parduoti Česlovo Janušo marinistiniai peizažai, Kazio Šimonio, Jono Buračo darbai, net trys Stasio Jusonio ryškaus kolorito peizažai, Vytenio Lingio abstrakčios kūrybos darbai. Pirmą kartą aukcione pristatytas Šarūnas Sauka ir jo kūrinys „Ketupėščias“, tačiau aukciono vakarą jo kūrinys liko neparduotas.

Aukcione buvo pristatyta plati grafikos rubrika. Joje buvo parduota

12 grafikos kūrinių. Tai V. Kasiulio litografijos, Sauliaus Ikamo linoražinys, Kęstučio Grigaliūno, Rimvydo Bartkaus, Vytauto Jurkūno ir kitų autorių kūriniai. Varžytasi ir dėl Mikalojaus Povilo Vilučio kūrinių.

Brangiausiu aukciono kūriniu tapo nedidelio formato Isako Levitano aliejinės tapybos darbas „Baržos Volgoje“. Jo kaina siekė 12 250 eurų. Dar vienas brangiausiai parduotų kūrinių autorius – Petras Kalpokas. Jo kūrinys „Peizažas su tvenkiniu“ buvo parduotas už 7 200 eurų – kaina nuo pradinės pakilo beveik du kartus. Jonas Čeponis taip pat išlieka paklausiu autoriumi. Jo peizažas „Ruduo“ parduotas už 7 900 eurų. Aktyviai varžytasi ir dėl Vinco Kisarausko tapybos darbo „Du karaliai“, kurio kaina pakilo nuo 2 600 iki 3 100 eurų.

XLVII Vilniaus aukcione buvo pristatyta per 140 kūrinių, parduoti 53 kūriniai, kas sudaro beveik 40 procentų viso rinkinio.

Kitas, XLVIII, Vilniaus aukcionas vyks gegužės 26 d.

Kolekcinės monetos internetu

Vilnius (BNS) – Nuo šių metų vidurio numizmatai monetas galės įsigyti internetu, Lietuvos banko internetinėje svetainėje. LB atstovai tikisi, kad naujovė leis kolekcionieriams greičiau ir paprasčiau jų įsigyti.

Elektroninei prekybai bus skirta pusė naujai išleidžiamų kolekcinų monetų tiražo, likusi dalis bus parduodama LB kasose.

Elektroninei prekybai skirta svetainė turėtų pradėti veikti balandį, o pirmąsias monetas bus pasiūlyta įsigyti nuo trečiojo ketvirčio.

Antrąjį ketvirtį buvo numatyta

išleisti monetą, skirtą lietuvių skalikui ir žemaitukui, bet tai nebuvo proginė su konkrečia data susijusi moneta. Šiemet taip pat bus išleista 2 eurų nominalo moneta Vilniui, rugsėjo mėnesį – moneta, skirta Radvilų rūmams, o metų pabaigoje – moneta, skirta Pranciškaus Skorinos pirmosios išspausdintos knygos rusėnų kalba 500-mečiui.

Siekiant kuo operatyviau pristatyti monetas jų pirkėjams, elektroninėje parduotuvėje jos bus pradėdamos parduoti, likus 5 darbo dienoms iki numatomos išleidimo dienos.

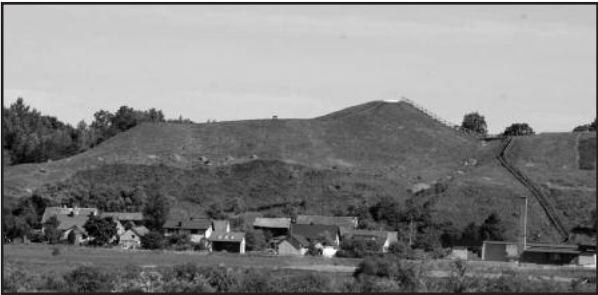
Renkamas gražiausias piliakalnis

Vilnius (BNS, „Draugo“ info) – Lietuvai minint Piliakalnių metus Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (VSTT) paskelbė gražiausio piliakalnio rinkimus.

VSTT atrinko 30 išskirtinių piliakalnių Lietuvos saugomose teritorijose.

Rinkimai vyks iki gegužės 31 dienos. Gražiausias Lietuvos saugomų teritorijų piliakalnis bus paskelbtas birželio 1 dieną.

Seimas 2017-uosius paskelbė Piliakalnių metais. Anot VSTT, tinkamiausias būdas paminėti šiuos metus – dažniau įtraukti piliakalnius į savo ke-

Vienas gražiausių Lietuvos piliakalnių – Seredžiaus. Lietuvė.lt nuotr.

lionų po Lietuvą maršrutus. Nors Lietuvoje turime daugiau kaip 900 piliakalnių, tačiau tik nedidelė dalis jų yra pritaikyti lankyti.

Balsuoti galima <https://www.pamatyklietuvoje.lt/stories/piliakalniai/>.

Sprogimas Sankt Peterburgo metropolitene

Vilnius/Sankt Peterburgas („Draugo“ info) – Rusijos Sankt Peterburgo miesto metropolitene balandžio 3 dieną nugriaudėjo du sprogimai. Gelbėjimo tarnybų duomenimis, jie įvyko dviejuose vagonuose. Žuvo mažiausiai 10 žmonių, sužeistųjų skaičius skirtingais šaltiniais nurodomas skirtingai – nuo 40 iki 60. Sprogimų priežastys kol kas nežinomos.

Pateiktais duomenimis, vienas

sprogmuo detonavo traukinyje, kai jis važiavo iš stoties „Sennaja Ploščad“ į stotį „Technologičeskij institut“ miesto centre. Kitoje stotyje rastas nedetonavęs sprogmuo.

Informacija teikiama prieštaringa. Televizija „Dožd“ praneša apie savižudį, kuris esą nufilmuotas vaizdo kameromis, tačiau kiti šaltiniai – agentūra RIA – rašo apie savadarbį užtaisą, paliktą vagone.

JAV ambasadorė JT neabejoja Rusijos kišimusi

Washingtonas (ELTA) – JAV ambasadorė Jungtinėms Tautoms Niki Heili pareiškė, kad nėra jokių abejonių, jog Rusija kišosi į Jungtinių Valstijų prezidento rinkimus, bei patikino, kad Kremliaus veiksmai bus vertinami po to, kai baigsis tyrimas.

„Mes niekada nenorėjome ir nenorėsime, kad kokia nors kita šalis kištųsi į mūsų rinkimus“, – kalbėjo N. Heili. Rusijos prezidentas Vladimiras

Putinas kategoriškai neigia daręs bet kokią įtaką rinkimams, nors JAV žvalgyba praneša, kad Rusija bandė padėti Donald Trump kampanijai.

Baltieji rūmai neigia turėję bet kokių ryši su Rusija. D. Trump pripažįsta, kad rusai buvo išilaužę į demokratų partijos serverius ir nutekino jų elektroninius laiškus, bet prezidentas teigia, jog tai rinkimų baigčiai neturėjo jokios įtakos.

Paskelbti D. Trump patarėjų turtai

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidento dukters Ivanka Trump ir jos vyro Jared Kushner turtas įvertintas tarp 240 ir 740 milijonų JAV dolerių. Į šią sumą įeina jų valdoma dalis viešbučių tinkle „Trump International Hotel“, iš kurio I. Trump pernai uždirbo tarp 1 ir 5 mln. JAV dol.

Tačiau duomenys apie JAV prezidento D. Trump ir viceprezidento Mike Pence finansus nepateikiami.

Ivankos Trump verslo imperija įvertinta 50 mln. JAV dolerių. O jos dalis „Trump International Hotel“ siekia nuo 5 iki 25 mln. JAV dolerių. Tai matoma pagal jos vyro J. Kushner deklaraciją, o jos asmeniniai duomenys gali būti pateikti vėliau, nes ji tik neseniai oficialiai pradėjo dirbti Baltuosiuose rūmuose.

Baltųjų rūmų vyriausiajam patarėjui Steve Bannon žiniasklaidos organizacija „Breitbart“ sumokėjo 191 tūkst. JAV dolerių už konsultavimą, o jis gavo dar apie 1 mln. JAV dolerių kitų

su darbu susijusių pajamų. Jo turtas įvertintas tarp 3,3 ir 12,6 mln. JAV dolerių.

Gary Cohn, Baltųjų rūmų nacionalinės ekonomikos tarybos vadovas ir buvęs „Goldman Sachs“ banko prezidentas, turėjo turto už 230 mln. JAV dolerių. Tikėtina, kad jis iš tiesų vertas dar daugiau, mat dauguma aktyvų deklaruoja tiesiog kaip verti daugiau nei 1 mln. dolerių

Buvęs JAV prezidento Donald Trump patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Michael Flynn slėpė savo pajamas, gautas iš kelių Rusijos įmonių.

Finansinėje formoje, kurią jis pasirašė kovo 31 d., teigiama, kad jis gavo pinigų už kalbas iš Rusijos kompanijų, tarp kurių yra ir Kremliaus finansuojamas propagandinis kanalas RT bei „Volga-Dnepr“ avialinijos.

Buvęs patarėjas paprašė teisinės neliečiamybės mainais už parodymus Senato ir Atstovų rūmų žvalgybos komitetams.

B. Dylan atsiėmė Nobelio premiją

B. Dylan nusileido Švedijos akademijai ir atvyko į slaptą ceremoniją. „Facebook“ nuotr.

Stokholmas (BNS) – Po daug mėnesių trukusio neaiškumo ir prieštaringų vertinimų Bob Dylan balandžio 1 dieną pagaliau atsiėmė 2016-ųjų Nobelio literatūros premiją.

Auksinis medalis ir diplomai B. Dylan buvo įteikti per privačią ceremoniją Stokholme, kurioje dalyvavo 12 Švedijos akademijos narių. Susitikimas įvyko slaptoje vietoje prieš B. Dylan pirmą koncertą Stokholme.

Švedijos akademija anksčiau buvo perspėjusi, jog Nobelio literatūros pre-

mijos laureatas B. Dylan turi iki birželio 10 dienos perskaityti savo Nobelio premijos paskaitą, kuri yra vienintelis reikalavimas laureatams, kad jie galėtų atsiimti savo 8 mln. kronų premiją. Nepadaręs to jis rizikuoja netekti premijos pinigų.

Akademijos nariai ir šįkart kalbos neišgirdo. Tačiau net ir neperskaitęs tradicinės paskaitos B. Dylan liks 2016 metų Nobelio literatūros premijos laureatas.

Džiaugsminga žinia

Atkelta iš 2 psl.

Ir Prezidentė, ir ambasadorius, ir Užsienio reikalų ministras sakė dėsiantys visas pastangas, kad dokumentą pamatytų visi Lietuvos žmonės. Tačiau kada tai įvyks – kol kas pasakyti labai sunku. Tikimasi Vokietijos aukščiausiųjų pareigūnų prielankumo, tikimasi, jog tam gali padėti ir labai geri Lietuvos-Vokietijos santykiai.

L. Mažylis atrado Aktą, A. Bumblauskas – L. Mažylį

Tiesa, buvo ir nelabai smagių „išsišokimų“. Vienas populiariausių ir žinomiausių Lietuvos istorikų, Vilniaus universiteto profesorius Alfredas Bumblauskas, paprašytas pakomentuoti pasakė, kad Vokietijoje rastas, kaip manoma, Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės aktas gali būti ne originalas, o tik posėdžio protokolas. Jis kartojo iki šiol nežinojęs tokio profesoriaus Liudo Mažylio, kuris tokiems atradimams esą neturįs reikiamos kompetencijos. „Akto atradimas turėtų būti patvirtintas kompetencijomis. Aš tokio žmogaus iš tikrųjų iki šiol nežinojau, jis nėra archyvytyrininkas, dėl to aš nelabai pasitikiu tais atradimais“.

„Yra archyvų žmonės, kuriais aš pasitikiu. Tokio Mažylio aš teksto nesu skaitęs, net ir politologinio. Tai yra tas pats kaip pasakytų koks nors, nenoriu įžeisti, vairuotojas. Vairuotojas nuvažiavo į Berlyną ir atrado. Aš kelčiau klausimą – iš kur žinai, ką atradai, reikia viso erudicinio konteksto. Man didžiausią įtarimą kelia, kad čia yra knyga, tai nėra originalas. Mano išmanymu, tai yra ranka rašytas posėdžio protokolas ir viskas, kodėl toks klausimas nekilo ponui Mažyliui? – kalbėjo A. Bumblauskas. – Todėl manęs tokios sensacijos iki galo neįtikina. Todėl ir sakiau, kas čia per tipas, aš jokio nežinau teksto. Jis nieko nėra spausdinęs viešoj erdvėj, jis nėra viešasis intelektualas“.

Tačiau kiti žinomi istorikai ir archyvarai rasto dokumento tikrumu nė kiek nesuabejojo. Kai kurie jų netgi ėmė atsiprašinėti dėl A. Bumblausko arogancijos.

Lietuviai – praktiški žmonės

Prieš kelis mėnesius „Drauge“ buvo rašyta, kad vienas stambus verslininkas, kurio pavardė siejama su Lietuvoje nuo pernai besitęsiančiu didžiuliu kyšio skandalu, dėl kurio iš Seimo turėjo pasitraukti Lietuvos liberalų sąjūdžio vadovas Eligijus Masiulis, – taigi šis verslininkas dar vasaros pa-

baigoje paskelbė žinią: skirs milijono eurų premiją tam, kuris, laukiant valstybės šimtmečio jubiliejaus, suras Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto originalą. Dauguma ekspertų, politologų, viešųjų ryšių specialistų šį pareiškimą įvertino tik kaip bandymą atstatyti savo suterštą vardą.

Dabar pasigirdo ir kitų nesmagių pasisakymų – esą profesorius Liudas Mažylis aktu susidomėjo tik paskelbus apie dosnią premiją. Jis pats kategoriškai šią mintį atmeta, atkreipdamas dėmesį tik į tai, kad Akto ieškojo jau dvejus metus, o apie prizą paskelbta prieš pusmetį.

Vis dėlto tokiems svetimų pinigų skaičiuotojams norisi pasakyti: o ką? Gauti atlygį už nuveiktą didelį darbą yra žema? Niekinga? Nedvasinga? Tai gal ir olimpiniai medaliai, premijos yra ‘nedvasingos’ ir sportininkai, norintys išlikti ‘dvasingais’, turi jų neimti? Tai gal žema ir niekinga yra imti ir Valstybinę premiją? O gal ir mėnesinio atlyginimo ‘dvasingi’ ir ‘moralūs’ darbuotojai neturėtų imti?

Beje, kaip dabar aiškėja – tie dideli pinigai vargu ar išvis gali atitekti radėjui dėl įvairiausių premijos išmokėjimo teisinių vingrybių. Tiesa, Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis pranešė, kad L. Mažyliui galėtų būti skiriama Specialioji nacionalinė mokslo premija.

Bet yra „bet“

Archyvarai ir kai kurie istorikai perspėja nedėti nepamatuotų vilčių, kad Nepriklausomybės akto originalas taip paprastai bus imtas ir grąžintas Lietuvai. Kažin ar čia tinka žodis „grąžintas“. Juk dokumentas buvo išsiųstas Vokietijai, tarsi ir padovanotas, todėl jis dabar yra Vokietijos valstybės nuosavybė, Vokietijos valstybės vertybė. O kas nori atsisakyti savo vertybių. Na, gal nėra pats tinkamiausias pavyzdys, bet jeigu kuri šalis paprašytų Lietuvos atiduoti jai Martyno Mažvydo „Katekizmą“? Kaip reaguotume?

Tačiau visgi nenumarinkime vilties. Ekspertai sako, kad bent jau kuriam laikui, bent jau minint Valstybės šimtmetį, tikėkimės Aktą pamatyti Lietuvoje.

Jau tiriama Vokietijos įstatyminė bazė, teisinės, juridinės, netgi etinės galimybės. Prašyti grąžinti dovaną – kaip ir nemandagu, reikalauti – kažin ar turime teisę. Tačiau tikėkime Vokietijos geranoriškumu.

Parengė
Vitalius Zaikauskas

Mažoji Tauros Lietuva Amerikoje

Atkelta iš 7 psl.

Balandžio mėnesį bus šešeri“, – net mėnesių tikslumu Taura žino, kiek laiko nėra buvusi Lietuvoje. „Mane gelbsti internetas. Tie, kurie mane pažįsta, žino, kad aš visada buvau prieš internetą, o dabar man tai vienintelis išsigelbėjimas bendraujant su Lietuva, palaikant ryšį su draugais, sekant Lietuvos kultūrinius įvykius, spaudą, televizijos laidas. Tai, ko man dabar labiausiai trūksta, kompensuoja internetas“, – sako Taura.

„Nepamenu, ar minėjau, kad šiandien mano tėveliai labiausiai laukia

pašto. O paėmus laikraščius ir laiškus iš dėžutės, jie visada klausia: „Ar yra ‘Draugas’? Jei yra, tuomet tėvelis jį peržiūri ir sprendžia, kuriuos straipsnius mes jam su mama skaitysim. Manau, šis pasakojimas ‘Draugo’ skaitytojams apie mane jiems bus tarsi mano prasminga dovana iš tos gausybės, ką galiu savo mylimiems tėveliams dovanoti. Tai tarsi dedikacija už jų prasmingus darbus šiame gyvenime, už nenuilstamą lietuviybės puoselėjimą ir tradicijų perdavimą būsिमoms šeimoms kartoms“, – sako menininkė, pedagogė Taura Zarankaitė-Underienė.

Mielam

A † A dr. ANTANUI RAZMAI

mirus, nuoširdi užuojauta žmonai ALEI ir jos šeimai, sūnums dr. ANTANUI, Jn. ir dr. EDŽIUI bei jų šeimoms.

Jonas, Irena, Kristina ir Tomas Pabedinskai

A † A dr. ANTANUI RAZMAI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo kolegei RAMONAI ŽEMAITIENEI, netekus brangaus patėvio. Užjaučiame visą RAZMŲ šeimą, o ypač Maironio lituanistinę mokyklą lankiusius šeimos narius.

Velionis buvo mokyklą remiančio Lietuvių Fondo pradininkas, veiklos skatintojas, taurus idėjos žmogus. Dėkodami už įnašą lietuvių visuomenei, padėsinimą ir pasitikėjimą ateitimi, stengsimės jo neapvilti!

Maironio lituanistinei mokyklai tai yra didelė netektis.

Maironio lituanistinė mokykla

2017 m. Gavėnios ir Velykų laikotarpio

TVARKARAŠTIS

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago IL, 60629)

Kovo 25 d., šeštadienį, nuo 3 val. p. p. iki 4 val. p. p. – Bendruomeninis susitaikinimo vakaras (išpažintys). Asmeninės išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. p. p. iki 3:45 val. p. p.

Balandžio 9 d., Verbų sekmadienį, 9:30 val. r. šv. Mišios anglų k., **11 val. r.** – šv. Mišios lietuvių k.

Balandžio 13 d., Didįjį ketvirtadienį, 5 val. p. p. – Paskutinės vakarienės šv. Mišios.

Balandžio 14 d., Didįjį penktadienį, 5 val. p. p. – Kristaus kančios pamaldos.

Balandžio 15 d., Didįjį šeštadienį, 5 val. p. p. – Velyknakčio šv. Mišios.

Balandžio 16 d., Velykų sekmadienį, 7 val. r. – Prisikėlimo šv. Mišios lietuvių kalba.

9:30 val. r. – šv. Mišios anglų kalba.

11 val. r. – šv. Mišios lietuvių kalba.

Šv. Antano bažnyčia

1515 S. 50th Ave. (50 Ave. ir 15-tos gatvės sankryža)
Cicero IL, 60856

Balandžio 9 d., Verbų sekmadienį, 8:45 val. r. – šv. Mišios lietuvių kalba.

Balandžio 13 d., Didįjį ketvirtadienį, 7 val. v. – Paskutinės vakarienės šv. Mišios anglų, lietuvių ir ispanų kalbomis.

Balandžio 14 d., Didįjį penktadienį, 5 val. p. p. – Kryžiaus garbinimas lietuvių kalba.

Balandžio 16 d., Velykų sekmadienį, 8:45 val. r. – Prisikėlimo šv. Mišios lietuvių kalba.

Kviečiame atšvęsti Velykų džiaugsmą istorinėje 1926 m. Palaimintojo Jurgio Matulaičio pašventintoje lietuvių šventovėje.

PAS MUS IR APLINK MUS

Apsidžiaugusius „Playhouse“ atidarymu turime nuvilti – tai buvo balandžio 1-osios pokštas.

■ Balandžio 9 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Korp!Giedra kviečia visus į kultūrinę popietę „Maironis – Tautos atgimimo balsas“, kuri vyks „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Literatūrinę programą režisavo Giedrė Gillespie. Mintimis apie Maironį, savo giminaitį, pasidalins viešnia iš Kauno – Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė. Bus dainuojamos pagal Maironio eiles sukurto dainos, skaitomos ištraukos iš knygų. Bus ir vaišės.

■ Balandžio 23 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių PLC pokylių salėje rengiami Atvelykio pietūs. Stalus užsisakyti misijos raštinėje arba tel. 630-257-5613. Kaina suaugusiems – 25 dol., visai šeimai – 50 dol.

■ Lietuvių Fondo 54-asis narių suvažiavimas vyks gegužės 6 d. Pasaulio lietuvių centre, (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Registracija prasidės 8 val. r. Suvažiavimo pradžia – 10 val. r. Maloniai kviečiame dalyvauti. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje [www.lietuviufondas.org](http://draugokalendarius.org)

<http://draugokalendarius.org>

2017 m. Gavėnios ir Velykų laikotarpio TVARKARAŠTIS

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija
(14911 127th t., Lemont IL, 60439)

Balandžio 4 d., antradienį, 11 val. r., balandžio 6 d., ketvirtadienį, 7 val. v. ir balandžio 10 d., pirmadienį, 7 val. v. – Bendruomeninis susitaikinimo vakaras (išpažintys).

Asmeninės išpažintys – kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį nuo 5 val. p. p. iki 6 val. v.

Balandžio 9 d., Verbų sekmadienį, 9 val. r., 11 val. r. ir 6 val. v. – šv. Mišios.

Balandžio 13 d., Didįjį ketvirtadienį, 7 val. v. – Paskutinės vakarienės Mišios.

Balandžio 14 d., Didįjį ketvirtadienį, 6:30 val. v. – Kryžiaus kelias; 7 val. v. – Kristaus Kančios pamaldos.

Balandžio 15 d., Didįjį šeštadienį, 8 val. v. – Velyknakčio šv. Mišios.

Balandžio 16 d., Velykų sekmadienį, 7 val. r. – Kristaus Prisikėlimo šv. Mišios; 9:30 val. r. ir 11:30 val. r. – šv. Mišios.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija linki linksmų šv. Velykų ir laukia Jūsų visų!

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia
(2745 W. 44th ST., Chicago, IL 60632)

Balandžio 9 d., Verbų sekmadienį, 10 val. r. – šv. Mišios (atnašaus kun. Gediminas Keršys).

Balandžio 13 d., Didįjį ketvirtadienį, 7 val. v. – Paskutinės vakarienės šv. Mišios (koncelebruos kleb. kun. Manuel Dorantes, kun. Gediminas Keršys, kun. Carlos Arancibia ir kun. Benjamin Arevalos).

Balandžio 14 d., Didįjį penktadienį, 12 val. p. p. – Kristaus kančios pamaldas (atnašaus kun. Gediminas Keršys).

Balandžio 15 d., Didįjį šeštadienį, 7:30 val. v. – Velyknakčio šv. Mišios (koncelebruos kleb. kun. Manuel Dorantes, kun. Gediminas Keršys, kun. Carlos Arancibia ir kun. Benjamin Arevalos).

Balandžio 16 d., Velykų sekmadienį, 10 val. r. – Velykų rytinės šv. Mišios (atnašaus kun. Gediminas Keršys).

Balandžio 23 d. 10 val. r. – Atvelykio šv. Mišios (atnašaus kun. Gediminas Keršys).

Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8:30 val. ryto atnašaujamos šv. Mišios lietuvių kalba. Išpažintys – iš anksto susitarus su kunigu Gediminu Keršiu.

Kiekvieną Gavėnios penktadienį, išskyrus Didįjį penktadienį, 4:30 val. p. p. einame Kryžiaus kelią su apmąstymais.

Poeto, redaktoriaus, publicisto Kazio Bradūno 100-mečio vakaras

2017 m. balandžio 7 d., penktadienį 7:30 val. v.

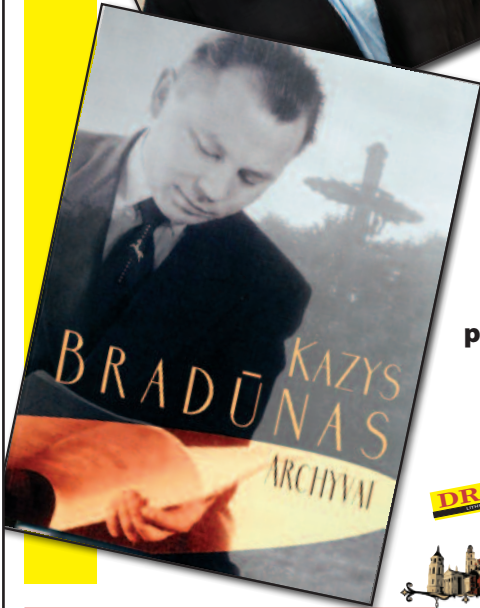
„Draugo“ redakcijos patalpose
4545 W. 63 St. Chicago, IL

Knygos
„Kazys Bradūnas. Archyvai“
sutiktuvės

Dalyvauja autorė,
Maironio muziejaus Išeivijos
literatūros skyriaus vedėja
Virginija Paplauskienė
(Lietuva)

Archyviniai įrašai,
filmuota medžiaga,
fotografijų ir
knygų paroda,
poezija, prisiminimai, vaišės

Įėjimas – auka

Rengia „Draugo“ redakcija
Čikagos ateitininkai
Lietuvių rašytojų draugija

Rėmėjai: Elenutė Bradūnaitė Aglinskienė

„DAINAVA“ kviečia į pavasario koncertą „Saulėtekis“

Sveiki gyvi, sulaukę pavasario! Kasdien vis labiau svietą išbudinanti saulėlė į nieką verčia žiemos sąstingį, didelį bei mažą vilioja ilgesne diena, sėja pavasarinę nuotaiką. Gamtos atgimimo džiaugsmu pasidalinti ir sušilti giedros sklidiname koncerte „Saulėtekis“ visus kviečia LMA „Dainava“. Be V. Augustino, V. Miškinio bei kitų lietuvių kompozitorių, programoje skambės ir du pasaulinio pripažinimo sulaukę kūriniai – V. A. Mozarto „Mažosios mišios b-dur“ bei norvegų kilmės kompozitoriaus Ola Gjeilo įspūdingosios „Saulėtekio mišios“.

Koncertas vyks balandžio 30 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.
Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke,
6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.
Bilietai suaugusiems 25 dol. iš anksto, 30 dol. koncerto dieną,
jaunimui iki 17 m. – 10 dol.
Bilietus galima įsigyti internetinėje svetainėje www.dainava.us,
lietuviškose parapijose, PLC raštinėje ir Old Vilnius Cafe.

Balandžio 23 dieną,
sekmadienį, 3 val. p. p.
kviečiame į Jungtinės dailės parodos

ATGIMIMAS ATIDARYMĄ

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636

Koncertas, vaišės, loterija
Piešimo konkursas vaikams